

Abstrakt

Diplomová práce zkoumá roli přímé demokracie a referenda v ukrajinském politickém systému v letech 1991 až 2022. Jako hlavní výzkumná metoda byla zvolena komparativní analýza, jejímž cílem je identifikovat historické kořeny a vývoj přímé demokracie na Ukrajině. Cílem práce je prozkoumat výhody a nevýhody přímé demokracie v politickém systému země, zejména v období prezidentství Volodymyra Zelenského. Práce si klade tři hlavní výzkumné otázky: výhody současného uplatňování přímé demokracie v ukrajinském politickém systému, identifikace nevýhod tohoto přístupu a analýza srovnání nové legislativy přijaté za prezidenta Zelenského s předchozími zkušenostmi s přímou demokracií. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První část se zabývá klíčovými pojmy a teoretickými aspekty souvisejícími s přímou demokracií a referendem jako jejím nástrojem. Druhá část doplňuje analýzu o historickou retrospektivu referend na Ukrajině a přehled právních předpisů upravujících tuto oblast. Zvláštní pozornost je věnována analýze právních předpisů přijatých za prezidenta Zelenského a jejich významu pro zkušenosti s přímou demokracií na Ukrajině. Studie konstatuje, že mezi výhody přímé demokracie v ukrajinském politickém systému patří modernizace legislativy, elektronizace procesu referenda a zvýšená účast veřejnosti. Studie však identifikuje i nevýhody, jako je dialektická legislativa, zneužívání institutu referenda, rozdělení obyvatelstva a nedostatek vhodné legislativy pro místní referenda. Nová legislativa přijatá prezidentem Zelenským zohledňuje zkušenosti s přímou demokracií tím, že navrhuje mechanismy pro účast obyvatelstva. Její plný dopad a výsledky však vyžadují další monitorování a hodnocení.

Klíčová slova

přímá demokracie, referendum, Ukrajina, ukrajinský politický systém, zastupitelská demokracie